

DokumentID
1957288

Ärende

Handläggare
Anna Porelius

Er referens

Datum
2021-10-19

Ert datum

Sida
1(3)

Regeringskansliet
Miljödepartementet

YTTRANDE

M2018/00217 och M2018/00221; Svensk Kärnbränslehantering AB, angående ansökan om tillstånd enligt miljöbalken respektive kärntekniklagen till anläggningar i ett sammanhängande system för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall; - remiss om gjutjärnsinsatsen

Svensk Kärnbränslehantering AB ("SKB") har tagit del av Miljödepartementets remiss den 23 september 2021. Till remissen hör en artikel i tidskriften Corrosion Science från 2021 och en nyligen publicerad mastersuppsats vid Aalto-universitetet i Finland. Remissen är ställd till Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) och Kärnavfallsrådet och innehåller ett antal frågor med bäring på eventuella "kvarstående osäkerheter rörande gjutjärnets egenskaper och kopparkapselns förmåga att innesluta kärnavfallet på lång sikt".

SKB anför följande.

- Artikeln i Corrosion Science har varit diariet för hos Miljödepartementet sedan mars 2021, d v s i över ett halvår. Om artikeln ansetts så viktig att den måste remissbehandlas, hade det alltså funnits gott om tid att göra det innan regeringen i augusti valde att gå emot ett i princip samstämmigt remissutfall och bryta ut Clab för separat prövning. En åtgärd som enligt SKB och flera andra remissinstanser innebär ökad risk för bortfall av produktionen av kärnkraftsel. Det strider mot förvaltningslagens handläggningsregler att ta en remissbehandling av artikeln som förevändning för att dela upp SKB:s ansökan och pröva den i olika delar.
- Mastersuppsatsen har getts in till Miljödepartementet av Kärnavfallsrådet. Den person som var handledare i mastersarbetet är knuten som sakkunnig till Kärnavfallsrådet och i Kärnavfallsrådets följemejl till regeringen rekommenderas regeringen att vid frågor ta direktkontakt med den sakkunnige. Det är lätt att uppfatta situationen som att Kärnavfallsrådet, som rådgivare till regeringen, nu ombetts att yttra sig över sin egen eller egenrelaterad forskning.

När en forskare får frågan om det finns några osäkerheter på det område som forskningen rör är svaret givet.

- I remissen efterfrågas också om det finns information från LOT-försöken som bör redovisas och utvecklas och som har betydelse för kapselns hållbarhet. SKB har i tidigare yttranden till regeringen belyst att LOT-försöken, som rör FUD-relaterad forskning om bentonitbufferten, inte planerats eller genomförts med ambitionen att ge vetenskapliga svar på frågan om kapselns hållbarhet. Redan i mars 2021 har SSM kommenterat och belyst LOT-försöken i ett yttrande till regeringen. SSM ansåg då att försöken inte påverkar myndighetens samlade bedömning att den sökta verksamheten i Kärnbränsleförvaret är tillåtlig enligt miljöbalken och kärntekniklagen. Det är därför anmärkningsvärt att regeringen nu återkommer till LOT-försöken inom ramen för prövningarna.
- Frågan om kapselns funktion och dess betydelse för säkerheten efter förslutning har studerats i en rad analyser som utförts under utvecklingen av KBS-3-systemet. Säkerhetsredovisningen SR-Site med kompletteringar, som har legat till grund för såväl SSM:s ställningstagande i tillståndsprövningen enligt kärntekniklagen som mark- och miljödomstolens yttrande till regeringen i prövningen enligt miljöbalken, är den senaste i raden av analyser som behandlar dessa frågeställningar. Den analysen baseras på decennier av forskning inom området. SKB förutser att det inom de kommande åren kommer att publiceras en mängd artiklar och mastersuppsatser liksom andra, mer kvalificerade vetenskapliga alster som på olika sätt belyser egenskaperna hos de material som kommer att användas i Kärnbränsleförvaret. Detta skulle kunna komma att utgöra underlag för den kommande stegvisa prövningen enligt det kärntekniska regelverket. Det är dock inte acceptabelt att

regeringens prövning skjuts ytterligare på framtiden med motiveringen att det kan komma att publiceras alster som kan visa sig vara relevanta.

- SKB utgår från att SKB får tillfälle att yttra sig över det kommande remissutfallet och sätta det i sitt strålsäkerhets- och prövningsrelaterade sammanhang.
- SKB vill avslutningsvis återigen betona att förvaltningslagen ställer krav på att ärenden ska handläggas snabbt, enkelt och kostnadseffektivt utan att rättssäkerheten äventyras.

Oskarshamn 2021-10-19

Svensk Kärnbränslehantering AB

Johan Dasht
Verkställande direktör

